

PROIECT DE PROGRAMĂ PENTRU OPȚIONAL

Denumirea modulelor: Dezvoltare abilități pentru viață (Resursele)

Tipul: C.D.Ș. / Opțional

Aria curriculară: OM ȘI SOCIETATE

Clasa: V-VI

Durata: 2 semestre

Număr de ore pe săptămână: 1

Autor: Junior Achievement România

Instituția de învățământ: .....

CUPRINS

- I. Notă de prezentare
- II. Bibliografie
- III. Unități de conținut
- IV. Concepte și competențe dezvoltate
- V. Obiective de referință și exemple de activități de învățare
- VI. Planificare calendaristică

NOTĂ DE PREZENTARE

Acest opțional le prezintă elevilor importanța educației pentru un loc de muncă. El cuprinde mai multe teme care îi ajută pe elevi să înțeleagă lumea economică și îi pregătesc pentru studiul academic și pentru viață. Printr-o diversitate de activități interesante, prezentate de învățător sau de un voluntar cu rol de model, elevii vor înțelege mai bine legătura dintre ceea ce învață ei la școală și integrarea lor cu succes în mecanismele economiei de piață.

Opțiunile pentru școala generală sunt construite astfel încât asimilarea noțiunilor economice de către elevi să se realizeze fără nicio dificultate, potrivit nivelului școlii elementare. Elevii vor învăța despre concepte și aptitudini economice și de afaceri, bazându-se pe cele învățate în clasele precedente.

Elevul trebuie să-și asume trei roluri importante: de *individ*, de *forță de muncă* (angajat, lucrător) și de *consumator*. Ca individ, elevul își dezvoltă caracteristicile personale, formându-și o idee sănătoasă despre sine însuși, asumându-și responsabilități, cooperând cu ceilalți și stabilindu-și obiectivele personale. Ca forță de muncă, el învață despre valoarea și importanța muncii, despre tipurile de muncă pe care oamenii le fac și despre așteptările patronilor sau ale antreprenorilor. Consumatorul decide cum să repartizeze resursele limitate pe care le are.

Mediul complex în care elevii urmează să-și asume cele trei „roluri” este societatea. Într-o permanentă schimbare și dezvoltare, societatea îi va confrunta cu situații dintre cele mai diverse, de la cele concrete, palpabile, la cele generale sau abstracte. Primii pași pe scara succesului și a împlinirii profesionale sunt: alegerea celei mai potrivite meserii și clarificarea nivelului de cunoștințe și de abilități necesare practicării ei. Fără o evaluare obiectivă și clară a contextului economic, o astfel de alegere nu poate fi una de succes.

Programul **Resursele** se adresează elevilor din învățământul gimnazial și prezintă relevanța educației școlare pentru lumea afacerilor și pentru viitoarea carieră profesională a fiecărui elev. Abordarea secvențială a diferitelor aspecte economice ale lumii în care trăiesc ajută elevii să înțeleagă mecanismele economiei și îi pregătește pentru obținerea succesului profesional în viață. Incluzând o varietate de activități practice supervizate de consultanți voluntari proveniți din diferite medii de afaceri, acest program ajută elevii să înțeleagă care este menirea educației și a obiectelor de studiu pe care ei le învață în școală și care este participarea lor la dezvoltarea economiei țării noastre.

Programul **Resursele** a fost conceput cu scopul de le a oferi elevilor informații practice despre totalitatea resurselor pe care aceștia le găsesc în regiunea în care locuiesc, resurse folosite de lumea afacerilor pentru a fi transformate în bunuri și servicii de larg consum.

Programul **Resursele** își propune să:

- ajute elevii să descopere importanța pe care o au resursele în funcționarea unei companii.
- mărească interesul elevilor pentru procesul de producție și distribuție a bunurilor și serviciilor de larg consum în orașul sau în regiunea în care trăiesc.
- ajute elevii să-și dezvolte interesul pentru a studia interdependența dintre companiile existente în regiunea lor și modul în care banii circulă în interiorul respectivei regiuni.
- ajute elevii să găsească soluții pentru unele probleme din lumea afacerilor existente în regiunea lor economică.
- completeze programa școlară cu noțiuni și concepte utilizate în economia de piață, precum și cu abilități necesare elevilor pentru a deveni membri activi ai comunității.
- prezinte elevilor importanța educației în construirea unei cariere profesionale.

BIBLIOGRAFIE

Materialele (set complet pentru clasă) puse la dispoziție de către Junior Achievement România în mod gratuit:

1. Ghidul profesorului
2. Manualul elevului
3. Materiale auxiliare (foi de lucru, jurnal, jocul „Reducem, Reutilizăm, Reciclăm”)

UNITĂȚI DE CONȚINUT

MATERIA	TEME
RESURSELE	1. Mediul înconjurător 2. Ce trebuie să facem cu deșeurile? 3. Adunăm și cercetăm 4. O companie prietenoasă cu mediul 5. Actorii sociali 6. Să înființăm o asociație 7. Reducem. Reutilizăm. Reciclăm 8. Cum protejăm resursele? 9. Să punem bazele unei afaceri proprii (o companie-pilot)
CONCEPTE DEZVOLTATE	COMPETENȚE DEZVOLTATE
Resursele de capital Decizii Motivații economice Instituții Economie de piață Bunuri Resurse umane Venituri și cheltuieli	1. Relaționarea cunoștințelor dobândite în școală la mediul economic și viața activă 2. Dezvoltarea simțului practic, a celui estetic și a responsabilității pentru modificarea mediului natural, ca răspuns la nevoile și dorințele oamenilor 3. Dezvoltarea capacității de autocunoaștere și a atitudinii pozitive față de sine 4. Dezvoltarea abilităților de interrelaționare în contexte variate 5. Dezvoltarea abilităților de utilizare a informațiilor în procesul de învățare

Resurse naturale Productivitate Produse Profit Responsabilitate Servicii	6. Dezvoltarea și manifestarea unor atitudini favorabile luării deciziilor și exprimării opiniilor în ceea ce privește activitatea grupurilor din care fac parte 7. Reprezentarea spațiului geografic (de la localitate la planetă) 8. Relaționarea elementelor geografice, pe baza unor surse diferite 9. Manifestarea unui comportament favorabil ameliorării relațiilor dintre om și mediul înconjurător 10. Utilizarea unor tehnici de lucru cu diverse materiale și instrumente 11. Proiectarea, confecționarea și evaluarea unor produse simple 12. Dezvoltarea capacității de cooperare în scopul realizării unui produs 13. Dobândirea abilităților de explorare și planificare a carierei 14. Exersarea abilităților de management al unui stil de viață de calitate 15. Folosirea eficientă și responsabilă a resurselor financiare 16. Folosirea cunoștințelor dobândite la școală pentru o mai rapidă integrare pe piața muncii

CONCEPTE ȘI COMPETENȚE DEZVOLTATE

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

Clasa a V-a	
Obiectiv-cadru	
1. Cunoașterea și utilizarea limbajului din sfera economiei	
<i>Obiective de referință</i>	<i>Exemple de activități de învățare</i>
<i>La sfârșitul clasei a V-a, elevul va fi capabil:</i> • Să identifice tipurile de resurse. • ca resurse naturale, umane și de capital. • Să identifice modalități de protejare și refolosire a resurselor.	<i>Pe parcursul clasei a V-a, se recomandă următoarele activități:</i> • Exercițiu de verificare a cunoștințelor anterioare • Discuții despre importanța resurselor pentru dezvoltarea economică • Joc de rol
2. Cunoașterea rolurilor și a comunității în care acestea sunt jucate	
• Să identifice resursele folosite de companii pentru realizarea de produse. • Să identifice afacerile care reunesc toate cele trei tipuri de resurse	• Analizarea resurselor • Generarea unei liste de resurse necesare fabricării unui produs
3. Dezvoltarea interesului elevilor pentru afaceri	
• Să descopere modul în care resursele se „transformă” în afaceri. • Să identifice diferențele dintre bunurile și serviciile produse de către companii și să analizeze resursele necesare pentru crearea lor. • Să identifice sensul relației consumator–producător	• Procesul luării deciziilor (fiecare etapă este foarte importantă, dar și ordinea lor) • Organizarea unei companii • Recunoașterea diferențelor dintre bunuri și servicii
4. Dezvoltarea și manifestarea unor atitudini favorabile luării deciziilor și exprimării opiniilor personale în ceea ce privește activitatea grupurilor din care elevul face parte	
• Să descopere aptitudinile pe care trebuie să le aibă un bun om de afaceri. • Să definească veniturile și cheltuielile. • Să recunoască importanța profitului într-o afacere. • Să identifice modul în care resursele se asociază veniturilor și cheltuielilor companii	• Decizii corecte privind alocarea și realocarea resurselor • Să demonstreze corelația dintre venituri și cheltuielile unei companii • Întocmirea unei planificări bugetare • Efectuarea de calcule pentru determinarea profitului și a pierderilor unei companii

Școala: .....

RESURSELE

Profesor: .....

Disciplina:

Clasa: .....

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ

Nr. Crt.	Tema	Obiective	Conținuturi și activități	Nr. ore	Subiectul lecției
I.	Mediul înconjurător	Elevii vor: - analiza mediul în care trăiesc; - identifica tipurile de resurse; - evalua modul în care folosesc resursele.	• Prezentarea generală a programului <i>Resursele</i>; • Completare pre-teste; • Discuție cu elevii: „Cum este mediul înconjurător din localitatea ta?”; • Discuție cu elevii: „Resursele naturale”; • Activitate suplimentară: analiză cu privire la resursele folosite în mod direct și indirect.	2	Elevii descriu spațiile urbane cu care sunt familiarizați, axându- se pe populație, tipul solului, resursele specifice acestuia. Discută despre resursele naturale inepuizabile și epuizabile și despre metodele de minimizare a consumului de resurse.
II.	Ce trebuie să facem cu deșeurile?	Elevii vor: - identifica tipurile de poluare; - analiza destinația deșeurilor.	• Exercițiu: „Sistemul urban. Intrări și ieșiri”; • Exercițiu: Să analizăm destinația deșeurilor.	1	Elevii discută modul în care resursele contribuie la funcționare unui oraș, dar și modul în care ele se pot transforma în surse de poluare. De asemenea, ei înțeleg ce se întâmplă cu deșeurile.
III.	Adunăm și cercetăm	Elevii vor: -identifica etapele unei cercetări de mediu - analiza tipurile de deșeuri întâlnite în timpul lucrului pe teren, cauzele, consecințele soluțiile pentru acestea.	• Studiu pe teren: Cercetăm mediul; • Activitatea suplimentară: chestionar “Pot schimba ceva?”	2-3	Elevii învață despre originea și efectele deșeurilor și prezinta soluții pentru ele.

IV.	O companie prietenoasă cu mediul	Elevii vor: - înțelege ce trebuie să facă o companie pentru a fi responsabilă față de mediul înconjurător	• Discuție: “O companie responsabilă”; • Activitatea suplimentară: “O companie prietenoasă cu mediul”	1	Elevii discută despre activitatea companiilor preocupate de mediul înconjurător. Află despre resursele naturale utilizate de o fabrică producătoare de băuturi carbogazoase.
V.	Actorii sociali	Elevii vor: - analiza structura unei scrisori către autorități; - identifica categoriile de actori sociali, precum și tipurile de acțiuni pe care aceștia le realizează asupra mediului; - analiza articole din Constituție care se referă la mediul înconjurător	• Activitate de grup: “Redactarea unei scrisori în calitate de cetățeni implicați”; • Aplicație: “Cine este responsabil?”; • Activitatea suplimentară: “Elaborez o lege pentru școala mea”.	2	Elevii identifică noi propuneri pentru rezolvarea problemei deșeurilor cu scopul de a le transmite unei organizații preocupate de mediul înconjurător. În plus, analizează modul în care acționează diverși actori sociali asupra mediului și se familiarizează cu legislația cu privire la mediul înconjurător.
VI.	Să înființăm o asociație	Elevii vor: - înțelege pașii principali pentru formarea unei asociații; - analiza modul în care un proiect poate fi implementat.	• Activitate în echipă: “Înființarea unei asociații pentru proiecte comunitare”; • Discuție: “Cum desfășori un proiect” • Cercetare: identificarea asociațiilor care se ocupă de mediul înconjurător	2	Elevii simulează formarea unei asociații care desfășoară proiecte comunitare și își prezintă ideile. De asemenea, ei află pașii importanți pentru desfășurarea unui proiect și se familiarizează cu asociațiile preocupate de mediul înconjurător

VII.	Reducem, reutilizăm, reciclăm	Elevii vor: - analiza problema deșeurilor dintr-un oras, raportându-se la actorii sociali; - evalua modalitățile de eliminare a deșeurilor.	• Joc: “Reducem, reutilizăm, reciclăm”; • Chestionar post-joc.	1-2	Elevii participă la un joc pentru a înțelege modul în care diverse categorii de actori sociali ar trebui să acționeze cu privire la mediul înconjurător. Pe baza jocului, ei discută acțiunile specifice unui cetățean responsabil, modalitățile de eliminare a deșeurilor, identifică actorii sociali care pot fi dăunători mediului, precum și actorul care deține răspunderea în ceea ce privește problematica gunoierului și analizează caracteristicile unui oraș curat.
VIII.	Cum protejăm resursele?	Elevii vor: - identifica modalitățile de protejare a resurselor naturale; - analiza modalitățile prin care pot fi mai responsabili față de mediu.	• Discuție pe baza soluțiilor de protejare a resurselor pe care le implementează unele firme. • Exercițiu individual: “Stabilirea obiectivelor personale”	1	Elevii se familiarizează cu modalități de protejare a resurselor de către diverse firme. În plus, recapitulează informațiile învățate anterior și își fixează obiective pentru a fi mai responsabili față de mediu.
VIII.	Să punem bazele unei afaceri proprii (o companie-pilot)	Elevii vor: - identifica etapele organizării unei companii; - analiza responsabilitățile angajaților; - identifica modalitățile de aplicarea a ceea ce au învățat în viața de zi cu zi.	• Activitate pe echipe: crearea unei companii; • Exercițiu individual: “Stabilirea scopurilor personale”;	3-4	Elevii învață despre modul de funcționare a unei companii. Își prezintă ideile proprii și primesc feedback de la colegi. De asemenea, discută cu privire la ceea ce au învățat în urma acestui proiect.

IX.	Recapitulare finală		• Recapitulare finală a conținuturilor. • Concluziile elevilor și ale profesorului cu privire la desfășurarea programului. • Completare post-teste.	2	